

Rigsdagstidende.

1850

Forhandlingerne paa Folkethinget. **N** 281.

73de Møde.

Tredagen den 10de Mai.

(Forts.)

Derefter gik man over til Behandlingen af Finantslovens Indtægtsfide, og da først, — idet § 1 blev reserveret, indtil alle de øvrige §§ vare vedtagne, — til Forhandling over første Capitels § 2 med tilhørende Table A, hvortil intet Ændringsforslag var stillet.

Finantsministeren: Jeg skal bestræbe mig for, saa kort som muligt, at omhandle denne Deel af Finantsloven, og jeg haaber, at det saa meget snarere vil lykkes mig, som jeg i de fleste væsentligste Punkter er enig med det ærede Udvalg. Jeg for imidlertid ikke ganske indskrænke mig til blot at omtale de Punkter, som udtrykkelig ere gjorte til Gjenstand for Indstillingen og som saadanne ville komme under Afstemning. Thi jeg troer, at det ogsaa vil være hensigtsmæssigt, kortelig at dvæle ogsaa ved nogle af de øvrige Punkter, som af det ærede Udvalg ere berorte.

Naar det ærede Udvalg først har bemærket, at det egentlige Overskud af det til Domainerne hørende Jordegods for det kommende Aar neppe bør anslaaes højere end til omtrent 150,000 Rbd., og deraf har udledet det Resultat, at denne Sum ikke kan siges at staae i det rette Forhold til Værdien af dette betydelige Gods, saa kunde der maaskee gjøres nogle Indvendinger mod denne Betragtning; men det vilde føre saa dybt ind i Detaillen, at jeg ikke skal indlade mig videre derpaa, og det saameget mindre, som jeg med det ærede Udvalg er enig i, at det er hensigtsmæssigere for Staten at afhænde en betydelig Deel af dette Jordegods, om ikke det Hele. Men det kan jeg ogsaa kun saaledes udtale i Almindelighed, fordi det er en Selvfølge, at lige som det nærværende Tidspunct er meget ugunstigt for Afhændelsen af Jordegods, saaledes

maa ogsaa Tid og Omstændigheder tages i Betragtning ved en saadan Realkøping. Jeg troer navnlig, at naar der er Spørgsmaal om at bevirke Bøndergodsets Overgang til Selvetendom eller Arvefæste, som naturligtvis ikke kan skee uden Indskrænkninger, maa man være forsigtig med ikke paa eengang at bringe for meget Gods paa Markedet. Desuden kunne der ogsaa være mange enkelte Omstændigheder, som kunde gjøre det vanskeligt at afhænde visse Dele af Statens Jordegods, navnlig forsaavidt Forholdene ved de kongelige Skove ere saaledes, at det er uhensigtsmæssigt, at de gaae over til privat Eiendom. Jeg kan ogsaa erklære mig i Almindelighed enig med den Ansættelse, der er udtalt af Udvalget, at de nærværende Forpagtningscontracter ikke bør forlanges uden foregaaende Forpagtnings-Auction; men der maa naturligvis dog deri findes nogen Indskrænkning Sted, forsaavidt der enkelte Steder maatte være givet et ældre kongeligt Tilfagn, som ved indtrædende Tilfælde findes at være forbindende. Ligeledes kunde der maaskee ogsaa være enkelte Tilfælde, hvor Billighed kunde hjemle en Undtagelse; hvorved jeg dog strax skal tilføje, at, forat jeg for mit Bedkommende skulde finde mig foranlediget til at respectere et saadant Billighedshensyn, maatte det tillige gjøres mig meget klart, at selve Statens Interesse var foreneligt med dette Billighedshensyn. Jeg vil senere komme til en Anvendelse af denne almindelige Sætning for en enkelt Eiendoms Bedkommende, hvor den har været sat under Spørgsmaal. Jeg skal da ogsaa tillade mig nærmere at udtale mig om, hvorvidt jeg anseer mig bunden ved de Tilfagn, som have været givne i Fortiden til vedkommende Forpagtere. Hvad jeg saaledes har tilladt mig at udtale, finder naturligtvis ogsaa sin Anvendelse paa flere mindre Gaardspladser og Hunslodder, som Udvalget har anseet det for hensigtsmæssigt at